

СПРАВА «ВЕЛЄВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF VYELYEV v. UKRAINE)

(заява № 57211/13)

Стислий виклад рішення від 20 січня 2022 року

У грудні 2010 року Комунарський районний суд м. Запоріжжя (далі — районний суд) задовольнив позов заявника до Управління Пенсійного фонду України в Комунарському районі м. Запоріжжя (далі — Управління) щодо здійснення перерахунку його пенсії з 01 червня 2010 року із застосуванням середньої заробітної плати в країні.

07 вересня 2011 року Дніпропетровський апеляційний адміністративний суд (далі — апеляційний суд) підтримав висновки районного суду та ухвалив перерахувати заявнику пенсію. Ухвала набрала законної сили та оскарженню не підлягала. На виконання ухвали апеляційного суду Управління здійснило перерахунок пенсії, та певний період він отримував пенсійні виплати у підвищеному розмірі.

У липні 2013 року Вищий адміністративний суд України (далі — ВАСУ), розглянувши касаційну скаргу Управління на ухвалу апеляційного суду, скасував ухвалу від 07 вересня 2011 року та встановив, що відповідний закон слід було тлумачити таким чином, що розмір показника середньої заробітної плати в країні, на який посилався заявник, мав використовуватися для обчислення розміру його пенсії під час первинного призначення, а не з метою її подальшого перерахунку.

Розмір пенсії заявника було перераховано згідно з постановою ВАСУ, відповідно, заявник почав отримувати меншу за розміром пенсію у порівнянні з тією, що виплачувалась згідно з постановленою на його користь остаточною ухвалою суду від 07 вересня 2011 року.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) та статтею 1 Першого протоколу до Конвенції, що скасування ВАСУ постановленої на його користь ухвали апеляційного суду від 07 вересня 2011 року, яка набрала законної сили та підлягала виконанню, порушило принцип юридичної визначеності і позбавила його вищих за розміром пенсійних виплат, які він отримував.

Розглянувши скаргу заявника Європейський суд дійшов висновку, що скасувавши ухвалу апеляційного суду від 07 вересня 2011 року ВАСУ порушив принцип юридичної визначеності, та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції. Зокрема, Європейський суд зазначив, що лише незгода з висновками, здійсненими судами нижчих інстанцій, не є особливою та непереборною обставиною, що виправдовує скасування ухвали апеляційного суду від 07 вересня 2011 року, яка набрала законної сили та підлягала виконанню.

Європейський суд дійшов висновку, що скасування ухвали від 07 вересня 2011 року поклато на заявника надмірний тягар та позбавило його впевненості в обов'язковості судового рішення, а також можливості отримати грошові кошти, які він законно очікував отримати згідно з цією ухвалою. Європейський суд констатував порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

« 1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

4. *Постановляє*, що встановлення порушення само собою становить достатню справедливу сатисфакцію будь-якої моральної шкоди, якої міг зазнати заявник.

5. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 2 022 (дві тисячі двадцять два) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування матеріальної шкоди;

(ii) 500 (п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

6. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».